

ADALET ANLAYIŐI VE İSLÂM HUKUKUNUN ÖNEMİ

Aziz ve değerli gençler!

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi, dünyada âhirette üzerinizde olsun. Bize sonsuz nimetlerini ihsan etmiş olduğu için ve bilhassa nimetlerin en üstünü ve en devamlı, en güzel nimetlerin anahtarı durumunda olan iman ve İslâm'la bizi müşerref kılmış olduğu için Rab-bimize sonsuz hamd ü senâlar ederim. O'nun sözcüsü, elçisi, peygamberi, habibi, örnek insanların en üstünü, güzel ahlâklıkların en güzel ahlâklısı, enbiyanın serveri, evvelîn ve âhirînin efendisi olan Muhammedü'l-Mustafâ'sına sonsuz bağlılıklarımızı, salât u selâm ve tahiyyat ve ihtiramlarımızı arz ederim.

a. Hukuk Dalının Önemi

Hukuk fakültesini, hukuk dalını, çok önemli bir dal olarak görüyorum. Dinî kültüründen dolayı bu sonuca zihniyetim beni götürmüş bulunuyor. Çünkü bizde: *el-adlû esâsü'l-mülk* denmiştir. *el-adl*, “adalet”; *esas*, “temel”; *mülk*, “egemenlik” demek. Emlak mânasına, taşınamaz mallar mânasına değil. *Mülk* “egemenlik” demek; “Meliklik, mâlik

olmak, bir toplumun yönetimine sahip olmak” demek.

Egemenliğin, hâkimiyetin, idareye sahip olmanın temeli adalettir, dinimiz böyle buyuruyor. İki âyet-i kerîmede özellikle müslümanların kendilerinin aleyhinde bile olsa, anne ve babasının ve yakınlarının, akrabasının bile aleyhinde olsa, adaletten ayrılmamaları tavsiye buyuruluyor. İnsanın kendisini aşması, kendisinin aleyhine karar verebilmesi, başka bir kültürde görülmüş bir olay değil. Hâkim kendi kendisini mahkûm edecek, başka bir kültürde olacak bir şey değil;

وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ

*Velev alâ enfusiküm evi'l-vâlideyni ve'l-akrabîn.*¹

İsterse kendinizin aleyhinde olsun, isterse anne babalarınızın aleyhinde olsun. Anne babasını mahkûm edecek bir hâkim, akrabasını mahkûm edecek bir hâkim, bir adelet men-

¹ 4/Nisâ, 135. “Kendinizin, ana babanızın veya akrabalarınızın aleyhine olsa bile, adaleti titizlikle ayakta tutan ve sırf Allah için şahitlik eden kimseler olun.”

subu uygulayıcısı olabilmek bize, bizim kültürümüze mahsus bir şereftir, bizim kültürümüzde görülebilen bir şereftir.

Nitekim Kadı Şureyh veya bir başka şahıs olabilir, huzuruna halifeyle bir gayrimüslim geldiği zaman, kapıdan gayrimüslimi kıyafetinden tanıyor, ötekisi de müslüman olduğu için, “Eyvah, şimdi bana davalarını anlatacaklar. İnşaallah müslüman haklıdır.” diye içinden böyle bir temenni geçiriyor. Fakat dinledikten sonra halifeyi haksız, gayrimüslimi haklı görüyor ve halifeyi mahkûm ediyor. Ama kitaplar ömrünün sonuna kadar da vicdan azabı çektiğini yazıyor, “Niçin ben kapıdan girerken bir tarafa meylettim? Niye bîtaraf olamadım? Ne biçim hukuk terbiyem var benim?” diye kendi kendisini suçladığı rivayet ediliyor.

Kadı Hızır Çelebi'nin de, Fatih Sultan Mehmed'i mahkûm ettiğini biliyorsunuz. Rum mimar ile Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmed'le, İstanbul'un mağlubu, eski sahibi olan ahaliden Rum bir mimar davalı ve davacı oluyor ve Kadı Efendi, Fatih Sultan Mehmed cennet mekânı mahkûm ediyor.

Onun için biz hukukçular derneğinin ismi sorulduğu zaman teklif ettik kardeşlerimize, dedik ki, Kadı Hızır Çelebi Derneği olsun. Çünkü hakikaten hukuk tarihinde gerçekten böyle olaylar olmuş mudur? Gerçekten bu kadar soylu, bu kadar cesur kararlar veren, sevdiği ve bağlı olduğu bir hükümdarı mahkûm edebilen hukukçular yaşamış mıdır? Belki yaşamışsa onlar da yine ilahî bir dinden feyz almış, Allah huzurunda hesap vereceğini bilen insanlardır, ancak öyle olabilir.

İhtimal olarak varsa, olmuşsa o da âhirete inanan, âhiretteki mahkeme-i kübrâyâ inanan, din gününe yani,

b. "Mâliki Yevmiddin" ne demektir?

مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ

*Mâliki yevmi'd-dîn.*² Böyle jestler, din gününün mâliki Allah'ın huzuruna varacağını bilen insanlardan çıkabilir.

Din "karşılık" demektir. Bilhassa bu âyeti kerîmede. *Mâliki yevmi'd-dîn.* "İnsanların yaptıkları işlerin iyi veya kötü karşılığı neyse onun verileceği gün." Arapça'da bir söz vardır:

² 1/Fâtiha, 4.

Kemâ tedînü tûdân. “Sen nasıl bir işlem yaparsan, sana öyle karşılık olarak muamele yapılır.” deniliyor.

Mâliki yevmi'd-dîn demek, -“Din gününün sahibi.” diye tercümesi doğru değil- “İnsanların yaptıkları a'mâlin, ef'âlin, yaşam tarzlarının ve işlerinin ceza veya mükâfat olarak karşılığının verileceği güne mâlik olan.” demektir. Yani, “Kişinin ettiğini bulma günü.” demektir.

Sonra;

فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

*Fe-mâ yükezzibüke ba'du bi'd-dîn. Eley-sallâhu bi-ahkemi'l-hâkimîne.*³

Bu kadar gerçeklerden sonra hangi husus sana dini kabul etmemeyi, tekzip etmeyi, yalanlamayı telkin edebilir, işaret edebilir?” Buradaki din de; yine “karşılık” demek. Yani, “Hakk’ın yerini bulmasını inkâr etmeye seni ne

³ 95/Tin, 7-8.

götürebilir, hangi sebep seni o tarafa itebilir?”

Böyle bir şey mümkün değil!

أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ

Eleysallâhu bi-ahkemi'l-hâkimîne. “Allah hakimler hakimi, adaetliler adaetlisi, en adaetli, hükmü en isabetli olan değil mi?” *Ahkemi'l-hâkimîn*, “hükmü en isabetli” diye tercüme edilmeli. “Dini kim inkâr edebilir?” sözü de, “Ettiklerini bulmanın olacağını kim inkâr edebilir?” demek.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ

وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

*Fe-men ya'me'l-miskâle zerretin hayran yerahû. Ve men ya'me'l-miskâle zerretin şer-ran yerahû.*⁴ “Zerre kadar hayır işleyen karşılığını mükâfat olarak görecek, zerre kadar şer işleyen cezasını ikab olarak, azab olarak çekecek.” diye bildiriliyor.

Sonra;

⁴ 99/Zilzâl, 7-8.

أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ

*Eraeytellezî yükezzibü bi'd-dîni.*⁵ Burada da yine din “karşılık” mânasında.

Demek ki bizim dinimizde çok net olarak görüldüğü üzere “toplum hayatının temeli adalet” diye bildiriliyor ve Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz’in hayatından başlayarak, haklı düşman bile olsa, hakkı teslim edilmesi ve hukuka riayet edilmesinin şahaser örnekleri veriliyor.

Misal, bir gayrimüslimle bir münafık yani müslüman sıfatlı bir içi bozuk çürük insan, ama müslüman sıfatlı. Peygamber Efendimiz’in huzuruna geliyorlar, bir dava arz ediyorlar, Efendimiz gayrimüslim haklı olduğu için, gayrimüslime haklı diyor. Haklı çıkartıyor demiyorum, haklı olduğu için onun haklı olduğunu söylüyor. Peygamber Efendimiz’in hükmünü münafık kabul etmiyor, bir de bir başkasına soralım diye bir başka hâkim daha arıyorlar, hükmedecek bir başka şahıs arıyorlar, Hz. Ömer’e gidiyorlar.

⁵ 107/Mâ’ûn, 1.

Gayrimüslim diyor ki, yâ Ömer! Her ne kadar biz bu davayı sizin Efendinize anlattımsa da bu yine razı olmadı bir de sana geldik.

Ne!

Hız. Muhammed'e anlattınız mı bunu?

Evet anlattık.

Hüküm verdi mi?

Verdi.

Ondan sonra yine bana mı geldiniz?

Evet.

Dur ben sana hükmederim diyor, öbür odaya geçiyor, kılıcını alıyor ve o adamı öldürüyor. Yani müslümanı, müslüman kılıklı, dış zarfı, şekli müslüman olan adamı öldürüyor.

Niçin öldürüyor?

Çünkü Resûlullah'ın hükmüne râm olmak, hükmünü kabul etmemek küfür olduğu için, bir şeye hüküm verdiği zaman kabul etmemek küfür, dinden çıkma olduğundan; irtidatın cezası da bu olduğundan böyle hareket ettiği rivayet ediliyor. Demek ki Peygamber Efendimiz hükmetmiş, haklı olduğu için gayrimüslimi haklı çıkartmış, taraf tutmamıştır.

Ayrıca çok iyi biliyorsunuz, Mekke-i Mükerreme'nin fethi sırasında, Kâbe-i Müşerrefe'nin anahtarı bir ailenin elindeydi, vermek istemedi. “Kimseye vermiyorum, ben senin Peygamber olduğuna inanmıyorum.” deyince Hz. Ali de zor kullandı ve anahtarı aldı, Kâbe'nin kapısını açtı namaz kıldılar. Ondan sonra âyet-i kerîme indi.

Peygamber Efendimiz'in amcası, “Bu Kâbe'nin anahtarını taşıma vazifesini bana lüt-fetseniz, bende olsa.” diye Peygamber Efendimiz'den istedi. Bu görevin kendi ailesine intikalini istedi, âyet-i kerîme indi.

أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا
وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ

*En tüeddü'l-emânâti ilâ ehlihâ ve izâ hakemtüm beynennasi en tahkümû bi'l-'adli.*⁶
“Allah emanetleri ehillerine vermenizi ve hükmettiğiniz zaman, adaletle hükmetmenizi emrediyor.” âyet-i kerîmesi indi. Onun üzerine Peygamber Efendimiz Hz. Ali'ye buyurdu ki,

⁶ 4/Nisa, 58.

“Al bu anahtarı götür, o anahtarı vermek istemeyen ve senin de zorla, zorbalıkla elinden anahtarı itip, kakıp, çatlatıp, patlatıp aldığın adama götür geri ver.” diye hükmetti. Kendi amcasına anahtarı vermedi.

Adam anahtarı tekrar karşısında görünce şaşırdı, dedi hayrola bu ne?

Ben her ne kadar sen haksızlık yapıyorsun, Peygamber olduğu halde Hz. Peygamber’in Peygamberliğini kabul etmiyorsun diye seni adam yerine saymadım. Ve ben galibim, Mekke’yi fethetmişim anahtarı elinden aldım. -Galibin normal olarak devletler arasında bile herhalde hukuku böyledir.- Ama şimdi Allah, madem bu ailenin eskiden beri hakkıymış, hakkın hak sahibine verilmesini emretti. Onun için anahtarı sana getiriyorum, onun için veriyorum deyince adam bu adaletli ve Allah ne emrederse onu yapmak, icabında aleyhinde bile olsa, pekala deyip de özür dileyip dönebilmek ahlâk seviyesini gösteren bu dinin hak din olduğunu anladı, Peygamber Efendimiz’e inandı, müslüman oldu ve müslümanların safına girdi.

Bunlar âyet-i kerîmelerle, hadîs-i şerîflerle, İslâm tarihindeki örnekleriyle adaleti gösteren şeyler ve asırlar boyu bu böyle devam etmiştir. Ecdadımız da bu bakımdan çok şerefli insanlardır. İşte Hızır Çelebi'nin hayatı ve jesti. Fatih hükümdarı mahkûm edebilmesi... Hatta daha uzun bir hikâyesi var.

Fatih Sultan Mehmed mahkûm oluyor da, geliyor kadının yanına. Mahkeme bittikten sonra kendisi mahkûm oldu, haksız çıktı. Fatih'in elinin kesilmesine hükmediliyor. Eli kesilecek. Diyor ki:

“Ey kadı efendi! Ben hükümdarım diye taraf tutsaydın, adaletsiz hüküm verseydin, kılıcımla seni doğrayacaktım, iyi ki adaletli davrandın.” Kadı efendi de gülüyor, oturduğu minderini kaldırıyor, minderin altında eğri bir hançer...

Minder hemen el atılıp şey yapılabilen yer; para oraya konulur, para kesesi oraya konulur, başka şeyler oraya konulur. Fakire bir şey verecekse hemen elini atar, ordan eline tutuşturur, elin en yakın olduğu yer, hançeri oraya koymuş. Padişah;

“Bu ne?” diyor. [Kadı da;]

“Sen de ben padişahım diye şeriatın hükümüne razı olmasaydın ben de seni bununla hançerleyecektim.” diyor. Seni hıncır seni, sen misin Allah’ın emrine tâbi olmayan diye ben de seni hançerleyecektim diyor.

İslâm tarihi böyledir. Fatih ordular, fütühat yapacak ordular Rumeli’de ilerlerken, kaçan ahalinin bağlarından geçerken üzüm ko-parmışsa parasını dalına bağlamıştır ve hak sahibine hakkını vermiştir. Böyle olduğu müddetçe de Allah’tan bunun mükâfatını görmüştür. Bundan ayrıldığı zaman, adaletin içine rüşvet girdiği zaman, tayinlerin...

c. Peygamberimizin İş İsteyene İş Vermemesi

Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Biz iş isteyene iş vermeyiz, talip olana vermeyiz, istediğimize veririz.”

Geliyor birisi memuriyet istiyor, “Biz isteyene değil istediğimize veririz.” buyuruyor. Adaletin sarsıldığı, tayinlerin adam kayırma yoluyla yapıldığı zamanlarda artık cemiyet yozlaşmaya başlamıştır, çökmeye başlamıştır.

Demek ki insanların toplumların başarısı, yükselmesi, Allah indinde makbul kul olması, Allah'ın lütfuna ermesi, mükâfatına mazhar olması, teyidine mazhar olması, adaletlidir. Allah'ın tevfikinin insandan çekilmesi, başının belalara girmesi, burnun yerlerde sürmesi adaletsizliktendir. O bakımdan sizin mesleğinizi, toplumun hayatı ve bekası için, en önemli meslek görüyorum. Ve hayatınız boyunca da ima Allah'ın rızasını gözetmenizi, her hükmünüzde Allah razı olur mu diye düşünüp hükmünüzü ona göre vermenizi temenni ediyorum. Aleyhinize de olsa, hayatınıza mal olacak dahi olsa, haktan ayrılmamanızı temenni ediyorum. İlerde size bizim toplumumuz için, hatta bütün insanlık için büyük görevler düşebileceğini tahmin ediyorum.

Gördüğüm çeşitli meslek erbabı arasında hukukçuların, herhalde çok kitap okumaları dolayısıyla, meslekleri dolayısıyla birçok kitapları bitirmiş olmak, onlardan imtihana girmiş olmak, çeşitli konuları öğrenmiş olmak mecburiyeti dolayısıyla zihinlerinin geliştiğini, çalışan hücrelerinin, beyin hücrelerinin arttığını düşünüyorum. Bilmiyorum içinizde doktor var mı yok mu ama bana öyle geliyor. Aynı şeyi

hafızlar için de düşünürüm. Küçük yaşta Kur'ân-ı Kerîm'i hıfzettikleri için beyinleri gelişmiştir; beyin hücreleri vazife gördüğü için, umumiyetle kapasiteli insanlar olurlar, sizi de öyle görüyorum.

Tabii siz bir laik hukuk okudunuz. Laik hukuk, yani İsviçre'den alınmış kanunun, Türkiye'de yine beşeri insan kafasıyla tadillere uğramış bir hukuk sistemi hâline getirilmişini okuyorsunuz. Belki İsviçre'de kısmen hıristiyan hukukuna dayanıyordu; belki kısmen değil büyük ölçüde dayanıyordu, bunun mütehasısı sizsiniz. Ama burada aynı da tatbik edilmemiştir, yine değiştirilerek yapılmıştır herhalde, yine de siz daha iyi bilirsiniz. Size burada bir büyük vazife daha yüklenmiş oluyor. Mevlânâ Celaledini Rûmî diyor ki;

Şuz nihânî hikmeti Yunâniyân

Hikmeti imâniyân ra bemiidân.

“Madem ki yunan felsefesini okudun İslâm felsefesini de oku, iman felsefesini de oku.” Aristoyu, Eflatun'u, Platon'u vesaireyi, madem onları adam sanarak okudun, imanlıları da oku, tek taraflı olma demek istiyor. Demek

ki sizin de mesleğiniz dolayısıyla İslâm hukukunu öğrenmeniz lazım. İslâm hukuku Türkiye’de üvey evlat muamelesi görür, görmektedir. İlahiyat fakültesinde yönetim kurullarında bulunmuş bir profesör olarak çok net olarak biliyorum. Bu ödlele adamlar İslâm hukukuna ayrı kürsü vermeye bile korkarlar. Tarihi bir şeyi incelemekten bile korkarlar, adının bile anılmasını istemezler, bu bir zihniyettir. Ortaokuldayken hatırlıyorum, 30-40 sayfalık İslâm tarihi bölümü atlanmıştı, talebeler de oh 30-40 sayfadan mesul değiliz diye sevinmişti.

Avrupanın 30 sene harpleri,100 sene harpleri öğretilmişti de, İslâm tarihi neme lazım belki birkaç isim öğrenir talebeler diye atlanmıştı. “Bundan mesul değilsiniz çocuklar, şu sayfadan şu sayfaya kadar 40 sayfa hop öbür tarafa atlayın.” diye böyle bir şeyler söylenmişti. Demek ki yukardan gelen emir öyleydi. Bir şeyden hiç bahsetmemek suretiyle zihinlerin ona takılıp da belki araştırma yapar, belki gerçekleri öğrenir diye bir ihtimalini dahi meydana çıkartmamak, o ihtimali dahi tıkmak gibi bir uygulama vardır.

İslâm hukuku büyük bir hukuktur. Başlı başına bir hukuk sistemidir, incelenmeye değer bir hukuk sistemidir. Batıda bile bunların kürsüleri vardır ama Türkiye’de özellikle yok edilmiştir, kaldırılmıştır. Onun için siz İslâm hukukunu da çok sağlam bir şekilde okumak zorundasınız. Hukuk prensiplerini, İslâm hukukunun ana prensiplerini çok iyi öğrenmek zorundasınız. Literatürünü ve terminolojisini öğrenmek zorundasınız; sizin mesleğinizin zor tarafı budur. Nasıl Latince birçok kelimeyi öğrendiyseniz, Roma hukukunu zorlu, zorunlu, zorba bir ders olarak nasıl size okuttularsa ve kelimeleri ezberlediyseniz, az çok İtalyan gibi Latince bilecek hâle geldiyseniz, ondan daha fazla İslâm hukukunu severek öğrenmek, çalışmak zorundasınız.

Kütüphanenizin iki kanadı olması lazım.

1-Meslekî bilgiler.

2-İslâm hukukuyla ilgili etajer.

İslâm hukukunun büyük abidelerini mutlaka [öğrenmelisiniz.] Bir Amerikalı profesör diyor ki;

Ben size, sizin kültürünüzden çok büyük dahîler yetişmiştir, onları incelemenizi tavsiye

ediyorum. Harika, şaheser zekâlar yetişmiştir, onları tanıyın, onları okuyun, inceleyin, size tavsiye ederim diyor. Kendisi, “Bende şu sıra İmam Şatibî’yi okuyorum.” diyor.

Bilmiyorum İmam Şatibî’yi içinizde bilenler var mı? Şimdi *el-Muvâfakât* diye kitabı neşredildi, Coşkun geçen gün bir cildini bana getirmiş. Endülüs’te yetişmiş büyük bir alim. Demek ki, hukuk usulüne dair bilgiler veriyor ve çok orijinal bir şahsiyet. Demek ki İslâm hukukunu size öğretmediler, siz öğrenmek zorundasınız. Kötülediler o kötülemenin, karalamanın bulutları arkasından onu pırıl pırıl güzelliğini arayıp bulmak, o prensipleri anlamak ve hazmetmek zorundasınız. Bir meslek, belki mezun oluyorsunuz, belki okuyorsunuz şu anda ama bir taraftanda onu öğrenmek zorundasınız.

Başka meslekten kardeşleriniz organize oldular, doktorlar çok güzel organize oldu, sağlık vakfı kurdular, müesseseler kurdular, hizmet veriyorlar. Pırıl pırıl hizmetler veriyorlar, dergi çıkartıyorlar, örnek çalışmalar sergi-

liyorlar, bizde iftihar ediyoruz onların yaptıkları, başarılı çalışmalar bizim camiamızda bizim yüz akımız, medâr-ı iftihârımız oluyor.

Sizin de öyle olmanızı istiyoruz. Mezunlarla talebelerin, okuyanlarla okumuşların, ilgisinin kesilmemesini istiyoruz. O bakımdan bir kere kompütür çağına girmiş bulunuyoruz, bilgisayar çağındayız, birbirinizi kompütürle bağlarınızı takviye ederek kaybetmeyin. İlginizi irtibatınızı kesmemeyi sağlayın. Senenin belli günlerinde toplanın. Galiba Galatasaraylıların pilav günü vardır, galiba Ankara'daki siyasalcıların da inek günü vardır. İnek bayramı var onların bir, ne demekse artık onların kendi şeylerine göre. Onlar biraz size yakın meslekten; siyasal bilgiler hukuk birbirine yakın. Herhalde çok çalışanlara inek diyorlar onlar galiba, belki bayram ordan geliyordur.

Sizin de bir yıllık toplantınız olmasını temenni ederiz. Ayrıca birbirinizin tanışmasını, haberleşmesini, iş birliği yapmasını sağlayacak mekanizmaları kurmanızı diliyoruz. Bu mekanizmalar adreslerinizin birbirinizde olması tarzında olacak bir, bir de mesleki gelişmeleri anında size ulaştırmak için bir hukuk neşriyatı

yapmanızı diliyoruz. Ben temenni ediyorum; hocanız olarak, uzaktan bakan, meseleleri kuş bakışı ana hatlarıyla görmeye çalışan, sizden yaşlı bir kimse olarak... Bir mecmuanız olmalı; bu mecmuada meslekî gelişmeleri ve haberleşmeyi sağlamalısınız, muhabbeti de sağlamalısınız.

Teklif mecmuasını onun için biz şeyimize aldık. Sizden önceki kardeşler bir müddet çıkarttılar. Sonra bir takım malî problemler dolayısıyla mecmua yürütmek kolay bir şey değil. Mecmuayı çıkartmak çok kolaydır, 30-40-50 tane mecmua çıkartabilirim şu anda; mecmuayı devam ettirmek zordur. Çünkü verirsiniz, satar, parayı cebine koyar adam size vermez. Siz çıkartırsınız ikinci sayıyı, onu da satar, onun da parasını cebine koyar vermez. Üçüncü sayıyı, dördüncü sayıyı çıkartırsınız, sonunda nefesiniz tükenir, kanınız, canınız tükenir; kesenizin dibi boşalır, yukardan fare düşse başı yarılacak hâle gelir; ondan sonra da bırakırsınız, bir atılım yapamazsınız.

Çalışmak için, atılım yapmak için, fedakârlık da yapmak zorundasınız. Kesenizin ağzını açacaksınız. Belki %10 unu davanız için

ayıracaksınız. Organizasyonunuz, teşkilatınız için ayıracaksınız.

Herkes geliyor benden bir şey istiyor. Mesele dün gelmiş birisi Asfa Koleji'nde çocuğum okuyacak, şu kadar milyon... Ben yardım yapamam. Asfa Koleji zaten ancak kendi kendisini idare ediyor, bir şeyi yapmak zorunda kalıyor. Asfa dersanelerini kapattık.

Neden?

Rantabil değil. Biz kapatmazsak bizi de götürür, kâr getirmiyor.

Yapması gereken insanlar gerekli çalışmaları yapmadılar. Biz kızlar ayrı okuyacak, erkekler ayrı okuyacak dedik. Pekâlâ... Kızlar 10 kişi, erkekler 10 kişi, iki ayrı sınıf yaptık. Hepsine ders ücreti, hocalar canavar gibi, alacakları paralardan hiç taviz vermezler, götüremedik.

Malî meseleler her şeyin temeli. Sovyetler Birliği niçin çökmüştür? Osmanlı Devleti niçin çökmüştür? Bunları incelemeniz lazım; göreceksiniz, anlayacaksınız acı acı bütün gerçekleri. Kızın birisi mektup yazmış;

“Hocam ben sizi tanımıyorum ama bunu nasıl yaparsınız? Asfa dersanelerini nasıl kapatırsınız?”

Gel kızım, sen de bileziğini ver kapatmalıyım. Kulağındaki küpeyi ver, sen de benim kadar çalış kapatmayayım. Sen benim otobüsün altında ezilip, pestilimin çıkmasını mı istiyorsun? Ben hayatımı kurtarmak için kendimi kenara, kaldırıma atıyorum ki ezilmeyeyim diye. Sen;

“Aaa! Otobüsten kaçmak olur mu, erkek değil misin sen? Niye kaçıyorsun otobüsten?” demiş gibi oluyorsun. Ya otobüsü durdur, ya otobüsü üstüme sürme, ya da benim kenara çekildiğim zaman normal karşıla. Acı ama mecburuz... Hayat katı, soğuğu sıcaklığı var. Hayat şartları zor... Herkes çalışacak... Herkes yardım istiyor.

“Hakyol Vakfı bir hayır müessesesidir. Hayırlarınızı Hakyol Vakfı'na yapın.” diye ilan verdik. Bir sürü mektup geldi, benim de yardıma ihtiyacım var, bana da yardım edin diye. Ama hiç ben yardım edeceğim diye bir mektup gelmedi. Yemekte herkes var, üretimde kimse yok. Buğdayı ekmekte yok, biçmekte, harman

yapmakta, ögütmekte, ekmek yapmakta yok; ekmeğin yenmesi sırasında hoooooop bir kalabalık herkes ekmek yemekte var.

Olmaz!

Biz onu yaparız yine, yaparız ama bir defa yaparız, iki defa yaparız, biteriz. Müessese olmak için dengeli bir bütçeye sahip olmak lazım; geliriyle, gideriyle hayatta kalacak bir şeyi sürdürmek lazım. İnsanın yediği yemeğin harcadığı enerjiye denk olması lazım. Ssiz ağır sanayide çalışan bir işçiye, halvetteki bir dervişin gıdası kadar gıda verirseniz adam balyozu kaldıramaz. Harcadığına göre onun sağlam bol gıda alması lazım gelir. O bakımdan fedakârlık yapacaksınız. Kendiniz organize olacaksınız. Organize olmak zorundasınız. Organize olmazsanız Bosna gibi, Hersek gibi olursunuz. Allah saklasın Karabağ gibi olursunuz, Orta Asya gibi olursunuz, diğer İslâm ülkeleri gibi olursunuz.

d. Türkiye Olarak Güçlü Olmalıyız

Suudi Arabistan'dan geliyorum, orada bir profesör arkadaştan duydum. Onların üniversitesine üç-beş ay aralıkla iki tane profesör gelmiş. Ve hocam diyor, her iki konuşmacı da, "Fıratın sularını bahis konusu ettiler. Bizim

yaptığımız barajlardan su kullanmamız dolayısıyla Arap ülkelerini kışkırttılar, vesaire vesaire... Araplar Türklerle harp yapmalıdır sonucuna bağladılar.” diyor.

Amerika Birleşik Devletleri gizli servisi ilerde Arap ülkeleriyle Türkiye'nin harp etmesi için Arap ülkelerinin efkar-ı umumiyesini hazırlama çalışmasına, şu anda start vermiş durumda. Başlayın, yapın demiş durumda.

Bunun sonucu ne gelir?

Ama iki yıl üç yıl, ama yedi yıl sonra, Arap ülkelerinin Türkiye'ye saldırması ve Türklerle Araplar arasında bir harp çıkması gelir. Bunun arkası, perşembenin gelişi çarşambadan bellidir. Mutlaka şöyle başlayan fitili burdan ateşledin mi mutlaka fitil yanıp bittiği zaman, öbür tarafta bir patlama olacak demektir; fitil ateşlenmişse.

Onun için bunu da bir sorumlu meslek sahibi topluluk olarak size iletiyorum. Amerika müslümanlar arası bir harbin çıkmasının startını vermiş. Profesörler Suudi Arabistan'a geliyor; “Ey Suudlular! Su meselesinden dolayı Türkiye ile harp etmek zorundasınız, aksi takdirde yaşayamazsınız.” gibi imajlar vererek,

konferanslar, çalışmalar yaparak içi götürüyor. Fırat bizim bir nehrimiz, biz onun üzerinde baraj yapıyoruz ama bazıları öbür tarafı harbe sürükleyecek kışkırtmalarda bulunuyor.

Onun için organize olmak zorundasınız. Onun için kuvvetli olmak zorundasınız, kuvvetli olmak zorundayız. Benim yazılarıma dikkat edin, ben elinizden gelen her türlü imknla silahlanın diyorum, dedim. Körfez harbinden 6 ay önce fener alın, pil alın, radyo alın, bir çuval pirinç alın, bulgur alın, bir harp darp durumunda nereye sığınacağınızı planlayın dedim. Büyük şehirlerin suları kesiliyor, derhal. Sabotajcılar ilk iř onu yaparlar; elektrikleri kesilir, elektrikten istifade edemezsiniz. Yollar tıkanır, gıda dağıtımı şey yapar. Amerika, askeri oraya indirmeye başladığı zaman harbin geleceği belliydi. Bir sürü siyasi harp olmaz, darp olmaz diye konuşurken, biz size harbe hazırlanın dedik ve biz hazırlandık. uvallarım hl durur; şeker uvalım, pirinç uvalım hl durur, o zamanlar alınmış bitiremedim çünkü, ama aldım.

Bugün Bosna'da, Hersek'te harp oluyorsa, bunu Yunanistan, Rusya, Ortodoks Lübnan destekliyor. Suriye İslâm ülkesi sanıyorsunuz, orada yerleşmiş olan ermeniler destekliyor haberiniz yok; İslâm ülkesi sanılıyor. Bunları bilmek zorundasınız. İç ve dış politikayla ilgilenmek zorundasınız, mesleğiniz bu, mecbursunuz. Her ne kadar siyasi bilgiler değilseniz de yakınsınız; yönetim bilimi, bunları bilmek zorundasınız.

Planlamalar yapmak zorundasınız. Medine'de bir kardeşimiz bir kitap okuyormuş o anlattı. Ruslarla bizim Türk ordusu doğuda çarpışıyor. Türk ordusu imdat istiyor, mühimmat istiyor, merkez gönderemiyor; kahramanca diretiyor. Ruslar da büyük takviyeler alarak saldırıyorlar. Mevsim kışa dönmüş, bizimkiler diyorlar ki, "Kar bastırdı mı bu iş biter, rahat ederiz." Bir mevsim, kış mevsiminde, sırtlarını bir dağa dayamışlar savunma harbi yapıyorlar. İnşallah kar yağar diyorlar, hakikaten kar yağmaya başlıyor. "Karşı tarafı oyalamış oluruz bize de takviye gelir, düşmanı def ederiz." diye düşünüyorlar mücahitler. Fakat hiç ummadıkları bir anda dağın arkasından

aşarak arkalarını düşman kuşatıyor ve bunları harp edemez duruma getiriyor ve esir alıyor. Subaylar subay gazinosunda olanları bitenleri konuşuyorlar;

“Yahu karda kışta nasıl yaptınız bu arkadan çevirme işini? Diyorlar ki;

“Biz bu durumları düşündük, üç yıl önceden bu gibi durumlar için planlar yaptık. Askerî eğitimler yaptık, karda kızakla, kayakla dağlara tırmanacak, dağlardan aşağıya incek askerî birlikler yetiştirdik. Karın yağmasında sizin ne düşüneceğinizi biliyorduk, onun karşısında biz ne yapabiliriz diye üç yıl önceden tedbir aldık, onun için sizi böyle yendik.” Bu bir askerin hatıra defterinde imiş, bir arkadaş okumuş bana nakletti.

Dünya plan üzerine, ilim üzerine duruyor. Başarı plan ve ilim üzerine eğilen, ondan istifade edenin elinde oluyor.

وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى

*Ve en leyse li'l-insâni illâ mâ se'â.*⁷ Kim neye gayret ederse onu elde ediyor. Eğer siz görüş ufku geniş, istikbali görebilen, istikbal için çalışabilen, planlar yapabilen ve istikbal için hazırlanabilen insanlar olursanız, hem kendinizi kurtarmış olabilirsiniz; hem madde-ten hem manen. Manevî sorumluluktan kurtarabilirsiniz. Dersiniz ki; “Yâ Rabbi! Elimden geleni yaptım. Maddî bakımdanda kendinizi kurtarırsınız, çünkü düşman tedbirine karşı önceden tedbirleri almışsınızdır. Hem kendinizi kurtarırsınız hem de bu ümmete karşı, bu millete karşı vazifenizi yapmış olursunuz.

Biz bir ümmetiz, sınıırımızın öbür tarafındaki Arap da bizim kardeşimiz, daha öbür tarafındaki Boşnak da kardeşimiz, daha öbür tarafındaki Pakistanlı da, Afganlı da, Malezyalı da bizim kardeşimiz, Filipinli de, Taylandlı da, müslümanlar var orada, hepsi bizim kardeşimiz, onları düşünmek zorundasınız. Dünyaya “globe” diyorlarlar biliyorsunuz, global, yani “bütün dünyayı göze alan bir anlayış, yetişme ve düşünce” içinde olmak zorundasınız. Biz

⁷ 53/Necm, 39. “Hakikaten (Allah’ın lütfu ve yapılan bağışlar dışında) insana, kendi çalışmasından başkası yoktur.”

onun için dergilerimizde iç haberler kadar hatta ondan fazla dış haber veriyoruz. İslâm dergisinin son sayısına bakın, Doğu Türkistan'a, Malezya'ya, Filipinler'e kadar, dünyanın her yerinden haber vermişizdir. Elimizden geldiği kadar... Kadrolar kendi bilgileri nisbetinde hizmet verirler.

Elemanlar iyi olduğu zaman işler iyi gider, elemanlar kötü olursa, işte o zaman *el-amân!* Elemanlar kötü oldu mu işte o zaman *el-amân!* Bütün işler o zaman kötü insanların elinde iyi planlar dahi berbat olur. Çünkü kötü demirden iyi kılıç yapılamaz, Şeyh Sa'dî öyle diyor. İyi kılıç yapmak için has malzeme kullanmak lazım, kötü demirden iyi kılıcı kim yapabilir? Kimse yapamaz. Onun için kendinizi iyi yetiştireceksiniz, batı dilini öğreneceksiniz.

e. Dil Öğrenmenin Gereği

Ben profesörüm, bayağı da çalışkan bir insandım güya ve İngilizce dersinden hoca 10 verirdi, yanına da “harika, mükemmel” mânâsına excellent aldın yazardı. Ama bir yurt dışı çalışmam olmadı, İngiltere'ye gitmedim. Arap dili ve edebiyatı, İran dili ve edebiyatı okudum. 20 yıl Arabistan'ı hiç görmedim, İran'a

25 yıl hiç gitmedim. Benim [dil öğrenimim] nazariyatta kaldı, kitaptaki satırlardan bir şey anlamak lazım, pratiğim olmadı. Siz hem pratiği elde edeceksiniz, hem nazariyata vâkıf olacaksınız. Her yönden bir kere yabancı diliniz de olacak, mükemmel Arapçanız olacak. Bugün 2 veya 3 dil bilmek çok büyük bir meziyet değil, gayet normal bir şey. Ben şimdi şu anda Arapça okuyup anlayabiliyorum, Farsça anlayabiliyorum, Osmanlıca'yı ayrı bir dil sayabiliriz onu anlıyorum, İngilizce anlıyorum tercümelerim var, Almanca yarım yamalak bir şeyler anlıyorum. 4-5 dil ama hiçbirisi kâfi gelmiyor bana, yeterli olmuyor. Su gibi olmalı, konuşabilmelisiniz, yazabilmelisiniz, münakaşalara girebilmelisiniz, her biriniz böyle yetişmelisiniz. Ve dünya literatürünü takip etmelisiniz.

Ben Türkiye'de hukuk falan olduğunu sanmıyorum. Hukuk ilminin tam yerli yerinde şey olması için... Tıp olduğunu da sanmıyorum, başka ilimlerin de olduğunu sanmıyorum. Tek başına başlı başına Türkiye'de gelişmiş, yetişmiş bir şey yeterli olmaz, ancak dünya üze-

rinde herşeyi bildiği zaman insan, kendi mesleğiyle ilgili yayınları takip ettiği zaman tam insan olabilir. Mecbursunuz.

Bizim Osmanlı'nın son devir alimlerini inceleyin, mütevâzi insanlardır, şöhret kazanmamışlardır ama hepsi büyük insanlardır. Mesela İsmail Fenni Ertuğrul, bir isim olarak zikredebeyim. Arapçası, Farsçası, Fransızcası, İngilizcesi, Almancası var tercüme yapıyor adam; zehir gibi yetişmişler. Hakikaten eserlerini okuyorsunuz, dünya görüşü var ve kendi kültürünü hazmetmiş öbür kültürün zayıf noktalarını biliyor, tenkid edebiliyor. Böyle yetişmeniz lazım. Biz o kıvama gelmiş iken darbe yemiş bir milletiz. Doğu ve batı kültürünün sentezini yapacak kadroları Çanakkale harbinde, İstiklal harbinde kaybetmiş bir milletiz. Bu kesikliği siz tamamlayacaksınız, tamamlayabilerseniz. Arapça, Farsça, Osmanlıca öğreneceksiniz, üç batı dilini öğreneceksiniz, çalışmalarınızı öyle sürdüreceksiniz, başarılı insan olacaksınız. Yarım yamalak bir insan olduğunuz zaman hiçbir çalışmayı sıhhatli bir şekilde götüremezsiniz. Dünya çok hızla ilerliyor, sizin meslektaşlarınız sizi ezer geçer, konuşamazsı-

nız bile yanında. Konuşamazsınız, susar kalırsınız, konuştukları konuları anlayamazsınız bile.

Onun için çok iyi yetişeceksiniz ve pırıl pırıl bir derginiz olacak, bu dergiyle bu yenilikleri size bağlı kardeşlerinize ve meslektaşlarınıza aktaracaksınız. Yenilikleri, literatürü aktaracaksınız. Teklif dergisini siz çıkaracaksınız, finansmanını siz sağlayacaksınız, yazılarını siz hazırlayacaksınız, dağıtımını siz yapacaksınız, parasını da siz toplayıp derneğimize siz geri çevireceksiniz. Para gittiği yerde kalırsa iş yürümez. Finans işinde hiç müsamaha göstermeyeceksiniz. Birisi laubali hareket ettiği zaman tırak, cezasını vereceksiniz. Başka türlü olmaz.

Biz yıllar yılı Anadoludaki kırtasiyecileri beslemiştir. Adam otomobil almış bizim parayla, abonelerin parasını bize vermiyor. Aboneler “Hani benim dergilerim?” diyor, bir inceliyoruz ki, kırtasiyeci otomobil almış. Mahcup, hocam kusura bakmayın bilmem ne, bilmen ne. Kul hakkı önemli şeyler. Göreceksiniz böyle çok güvendiğiniz insanların, güvendiğiniz dağlara nasıl karlar yağdığını göreceksiniz.

Ciddi çalışmayı anlayacaksınız, kimin dost kimin düşman olduğunu anlayacaksınız, kiminle nereye kadar varılabilir, onu anlayacaksınız. İş içinde yetişeceksiniz. Bazısı sizi arkanızdan hançerleyecek, yandan çelme takacak. Allah Allah diyeceksiniz, şaşıracaksınız.

Biz her zaman [bununla karşılaşıyoruz], sırtımız hançer dolu, çevirsem görseniz. Sırtımız yakınımızdaki insanlardan, sırtımıza saplanmış hançerler doludur. Yürüyoruz elhamdulillah. Ulubatlı Hasan gibi kaç tane kılıç darbesi yemişiz, bayrağı yere düşürmedik, Allah düşürtmesin. Göreceksiniz, hayatı anlayacaksınız, hayat bu kadar böyle tozpembe değil; biraz dumanlı, biraz kara, isli paslı ama yükselere çıktığın zaman hava güzeldir. Oralarda hava çok güzel olur.

Mezun olanlarınıza hayırlı meslek hayatları diliyorum. Aranızdaki muhabbetin artmasını Cenâb-ı Mevlâ'dan niyaz ediyorum. Çünkü müslüman müslümanı sevmedikçe, kâmil müslüman olmaz. Kâmil müslüman olmadıkça, cennete girmez. Efendimiz yeminle söylüyor, beni çok etkileyen bir hadîs-i şerîftir, sahih hadîs-i şerîftir:

وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا
وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا

*Vellezî nefsi bi-yedihî lâ tedhulü'l-cennete hattâ tü'minû ve lâ tü'minû hattâ tahâbbû.*⁸

Vellezî nefsi bi-yedihî. “Şu nefsim şu canım kudreti elinde olan o Zât-ı Celîle, o Allah'a yemin olsun ki...” *Lâ tedhulü'l-cennete hattâ tü'minû.* “Mü'min olmadıkça cennete giremezsiniz, giremeyeceksiniz.” Mü'minler girecek cennete, kâfir oldu mu girmez, girmeyecek. Edison da olsa, şu da olsa, bu da olsa girmez. *Ve lâ tü'minû hattâ tahâbbû.* “Birbirinizi sevmedikçe de gerçek mü'min olamazsınız.” Yine cennete girmenin yolu birbirini sevmekten geçiyor, seveceksiniz.

Seveceksiniz de, aptalca bir sevgi mi olacak?

⁸ Müslim, "Îmân", r. 93; Ebû Dâvud, "Edeb", 130, r. 5193; Tirmizî, "İsti'zân", 1, r. 2688; İbn Mâce, "Mukaddime", 9, r. 68; İbn Mâce, "Edeb", 11, r. 3692; Ahmed b. Hanbel, II, 442, 477, 495, r. 9709, 10177, 10431; İbn Hibbân, *Sahîh*, I, 471, r. 236; İbn Ebî Şeybe, *Musannef*, V, 248, r. 25742; Beyhakî, *Şu'abu'l-îmân*, XI, 180, r. 8371; Beyhakî, *es-Sünenü'l-kübrâ*, X, 392-393, r. 21064; Gümüştânevî, *Râmûz*, 456, r. 11.

Hayır! Dostu da bileceksiniz, düşmanı da bileceksiniz, kimin size ne oyun ettiğini de bileceksiniz. Kimin hizmet ediyorum, cihad ediyorum diye çıktığını ama etmediğini de bileceksiniz. Tenkid edeceksiniz, tashih edeceksiniz, nasihat edeceksiniz, düzelteceksiniz, güzelini ortaya koyacaksınız. İstismar edeni temizleyeceksiniz, ayıklayacaksınız, çürüyenı çıkartacaksınız. Elmanın arasında çürük durduğu zaman bütün kasa bozulur.

Hayatı öğreneceksiniz, hayatı yaşayacaksınız, hayatın çilesini çekeceksiniz, hizmet yapacaksınız, sevap kazanacaksınız. Dağ başında bir mağaraya çekilerek tesbih çeken, ibadet eden bir insandan, cemiyetin içine girip cemiyetteki insanların ağız kokusunu, kahrını çekip tahammül eden ama hizmeti götüren müslüman daha hayırlıdır. Toplum hayatında fayda vardır.

Ben ne zaman bir köyde bir arsa almak istediysem, kenara çekilip tettebbuâtla meşgul olup eser yazmayı arzu ettiysem, rahmetli hocam, hocamız Mehmed Zahid Efendi hazretleri her zaman beni engellemiştir, her zaman. En sonunda bir keresinde 3,5,7,9 en sonunda bir

defasında, “Evladım küçük yerde insanın kıymetini bilmezler, harcanırsın.” demiştir. Hakikaten küçük yere çekilen, inzivaya çekilen, dünyadan kopan geriliyor, zekâsı bile geriliyor. Ben biliyorum inzivaya çekilen, kenarda duran insanları; akrabalarımıdan, köylülerimden, tanıdığım insanları biliyorum.

Toplumun içinde büyük şehirlerde, büyük kültür faaliyetlerinin olduğu yerlerde hayat vardır. Etrafla ilgilenen insan yaşar. Zekâ çevreye intibak kabiliyetidir. Çevre hareketsiz olursa zekâ da gelişmez, onun için hareketli çevre içinde olacaksınız. Cereyanları, fikir cereyanlarını takip edeceksiniz. Aptal aptal konuşan herifleri dinleyeceksiniz. Saçma saçma konuşan insanların saçmalığını tesbit edeceksiniz. Düzelteceksiniz, düzeltmek için çalışacaksınız. Hatalarına parmak basacaksınız, düzeltereceksiniz, yok etmeğe çalışacaksınız.

Kur’ân-ı Kerîm’in metoduna bakın, kâfirin sözünü nasıl âyet-i kerîme alıyor.

قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ

*Kâle men yuhyi'l-izâme ve hiye ramîm.*⁹

Kâfir gelmiş hain, Peygamber Efendimiz'in karşısına kemiği ufalamış eliyle, bir kemik bulmuş bir yerden, kemiği getirmiş ufalıyor Efendimiz'in karşısında, böyle ufalanıyor kemik, çürümüş yere dökülüyor parçaları, bu kemiği kim diriltecek? Böyle kum hâline gelmiş kemiği kim diriltecek? diye soruyor. Bak kâfirin bu sözünü âyet iktibas ediyor:

قَالَ مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ

Kâle men yuhyi'l-izâme ve hiye ramîm.

“Kum gibi ufalanmış olan bu kemiği kim diriltir?” Âyet-i kerîme yine cevap veriyor,

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ

Kul yuhyîhellezî enşeehâ evvele merrah.

“Onu evvelce kim yaratmışsa o diriltir.”

O kemiği sen nereden buldun? Kepaze! Sen kendin mi meydana getirdin?

⁹ 36/Yâsîn, 78.

O kemik vardı, bir yerden buldun aldın. O kemiği kim yaratmışsa onu diriltmekte onun.

وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

*Ve hüve bi-küllü halkın ‘alîm.*¹⁰ “Her çeşit yaratmaya kâdir.”

f. Kur'an-ı Kerim İlmin Verdiği Sonuçları Bildirmiştir

Demek ki bizim bildiğimiz yaratmalar var biyolojiden, tarihten, jeolojiden, bilmediğimiz yaratmalar da var. Bildiğimiz âlemler var, bilmediğimiz âlemler de var. Bizden 100 yıl önce, 200 yıl önce elektriği, elektroniği kim biliyordu? Daha önceki yüzyıllarda bizim bildiğimiz fiziği, kimyayı kaç kişi biliyordu? Elementleri kim biliyordu? Molekülleri, atomları, kaç kişi biliyordu? İlim ilerledikçe bir şeyler öğreniliyor ama ilim ilerlemediği zamanlarda da Kur’ân-ı Kerîm ilmin vardığı sonuçları bildirmiş.

Profesör Maurice Bucaille’in müslüman olma sebebi ne?

¹⁰ 36/ Yâsîn, 79.

“İslâm bilimin asırlar sonra ortaya koyduğu birçok gerçekleri, çok öncelerden ortaya koymuş. Bu onun hak din olduğuna alamettir, şehadet eder.” diyor ve müslüman oluyor. Profesör Maurice Bucaille Fransız ilimler akademisi üyesi adam. Hangi din kitapları bilimle uygundur, uyuşma halindedir? Hangisi ilme ters düşer diye incelemeye geçiyor. Tevrat ters düşmüş, İncil ters düşmüş çünkü muharref, tahrifâta uğramış, bozulmuş, belgeler değiştirilmiş, imzalar sahte. Ama Kur’ân-ı Kerîm’e gelince adam Fransa’da yetişmiş olduğu halde, hıristiyan kökenli olduğu halde gerçekleri gördüğü için müslüman oluyor.

O bakımdan mezun olanlarınıza hayırlı hizmetler diliyorum. Okumakta olanlarınıza kendinizi, bu yıllarınızın kıymetini iyi bilmenizi, iyi yetiştirmeye çalışmanızı nasihat ediyorum ve iyi yetişmenizi sağlamasını Cenâb-ı Hak’tan diliyorum. Herhalde dinleyiciler arasında imtihana girenler kardeşler var, onlara da üstün muvaffakiyetler dilerim, Allah hayırlı yerler nasip etsin, imtihanları başarılı olsun, yüz akıyla imtihanlarını versinler. Ümmet-i Muhammed’e hepinizin faydalı olmasını, öm-

rünüzü Allah'ın rızasına uygun geçirmenizi, Allah'ın rızasına uygun işler ve faaliyetler yapmanızı, Allah'ın huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmanızı şu mübarek Cuma gününde Rabbü'l-âlemînden temenni ve niyaz ediyorum.

Allah hepinizden razı olsun.

es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtüh...

İmtihana gidecekler var içinizde onlar için fırsat olsun diye sözümü kestim. Her şey için çok teşekkür ederim. Kahvaltı için, toplantı için, dinlediğiniz için.

es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâh.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

18 Zilhicce 1412 / 19.06.1992

[Bütün KONFERANS SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

